

**OZNÁMENIE KOMISIE
TÝKAJÚCE SA STANOVENIA CIEĽOV OCHRANY PRE
LOKALITY SÚSTAVY NATURA 2000**

Účelom tohto oznámenia je poskytnúť členským štátom usmernenie pri stanovení cieľov ochrany lokalít sústavy Natura 2000.

1. Čo vyžaduje smernica o biotopoch?

"Ciele ochrany" sú predmetom viacerých odkazov v preambule smernice o biotopoch; explicitne uvedené sú v článku 6.3. Potreba tohto pojmu je zdôraznená aj v článku 4 ods. 4 a článku 6 ods. 1 smernice a je relevantná dokonca aj v súvislosti s článkom 8 ods. 2.

V preambule smernice sa uvádza:

*„...je vhodné na každom vymedzenom území vykonať potrebné opatrenia týkajúce sa sledovaných **cieľov ochrany**“*

*„... musí sa urobiť primerané posúdenie každého plánu alebo programu, ktorý môže mať významný vplyv na **ciele ochrany** v lokalite, ktorá bola vyhlásená alebo bude vyhlásená v budúcnosti“*

Podľa článku 4 ods. 4 smernice 92/43/EHS „po schválení lokality európskeho významu v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 vyhlási príslušný členský štát túto lokalitu ako osobitne chránené územie čo najskôr, najneskôr však do šiestich rokov, a vypracuje jej priority z hľadiska **významu lokalít pre zachovanie v priaznivom stave alebo obnovenie do takéhoto stavu** typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II a pre koherenciu sústavy Natura 2000 a z hľadiska rizík poškodenia alebo zničenia, ktorým sú tieto lokality vystavené“.

V článku 6 ods. 1 sa uvádza, že „pre osobitne chránené územia určia členské štáty potrebné ochranné opatrenia obsahujúce v prípade potreby príslušné plány starostlivosti, osobitne navrhnuté pre dané lokality alebo začlenené do ďalších plánov rozvoja, a primerané štatutárne, administratívne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú **ekologickým požiadavkám** typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, vyskytujúcich sa v týchto lokalitách“.

V článku 6 ods. 2 sa uvádza, že „členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitne chránených územiach predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia vyhlásené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k **cieľom tejto smernice**“.

V článku 6 ods. 3 sa uvádza, že „akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je pre ňu potrebný, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi,

*podlieha primeranému posúdení jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska **cieľov ochrany lokality**¹.....“*

V článku 7 smernice, ktorý sa vzťahuje na chránené vtáčie územia (CHVU/SPA) vymedzené podľa smernice o ochrane vtáctva, sa jasne uvádza, že ustanovenia článku 6 ods 3 sa uplatňujú aj na CHVU.

V článku 8 ods. 2 sa uvádza, že *„Po dohode s každým príslušným členským štátom stanoví Komisia pre lokality európskeho významu, pre ktoré sa žiada spolufinancovanie, také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu ochrany prioritných typov prirodzených biotopov a prioritných druhov v príslušných lokalitách, ako aj celkové náklady, ktoré si realizácia týchto opatrení vyžaduje.*

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva potreba vypracovať ciele ochrany súvisiace s lokalitou ako nevyhnutné východisko na určenie ochranných opatrení súvisiacich s lokalitou, ako aj na primerané hodnotenie dôsledkov plánov a projektov na danú lokalitu.

2. Čo sa rozumie pod cieľmi ochrany?

V článku 1 sa uvádza, že na účely tejto smernice *„ochrana znamená súbor opatrení vyžadovaných na zachovanie alebo obnovu prirodzených biotopov a populácií druhov divokej fauny a flóry v priaznivom stave...“*

Ako sa uvádza v článku 2, celkovým cieľom smernice o biotopoch je prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov divokej fauny a flóry. Opatrenia prijaté podľa tejto smernice majú zabezpečiť, aby druhy a typy biotopov pokryté touto smernicou dosiahli *„priaznivý stav ochrany“* a aby bolo zabezpečené ich dlhodobé prežitie v rámci prirodzeného areálu výskytu v EÚ.

Cieľ ochrany v najširšom zmysle je teda špecifikácia celkového cieľa pre jednotlivé druhy a/alebo typy biotopov, pre ktoré je lokalita navrhnutá, aby prispela zachovaniu alebo dosiahnutiu priaznivého stavu ochrany²³ dotknutých biotopov a druhov na národnej, biogeografickej alebo európskej úrovni.

---

¹ V rozsudku vo veci Waddenského mora (C-127/02) Súdny dvor EÚ uviedol, že „takéto (primerané) posúdenie dosahu plánu alebo projektu na dotknutú lokalitu predpokladá, že pred jeho schválením musia byť zistené, za využitia najlepších vedeckých poznatkov v danej oblasti, všetky aspekty plánu alebo projektu, ktoré môžu samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi ovplyvniť **ciele ochrany** tejto lokality.“

² Stav ochrany druhov je definovaný v článku 1 písm. i) ako *súhrn vplyvov pôsobiacich na príslušné druhy, ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé rozdelenie a početnosť ich populácií ...* Považuje sa za priaznivý, keď:

- *údaje o dynamike populácie príslušného druhu indikujú, že sa tento druh sám dlhodobo udržuje vo svojom prirodzenom biotope ako životaschopný komponent, a*
- *prírodný areál druhu sa ani nezmenšuje, ani sa pravdepodobne v dohľadnej budúcnosti nezmenší, a*
- *existuje a pravdepodobne bude ďalej existovať dostatočne veľký prirodzený biotop na dlhodobé udržanie ich populácií.*

³ Stav ochrany prirodzeného biotopu je definovaný v článku 1 písm. e) ako *„súbor vplyvov pôsobiacich na prirodzený biotop a jeho typické druhy, ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé prirodzené rozdelenie, štruktúru a funkcie, ako aj dlhodobé prežitie jeho typických druhov“.* Stav ochrany sa považuje za priaznivý, keď:

- *jeho prirodzený rozsah a územie, ktoré pokrýva, zostávajú stabilné alebo sa zväčšujú; a*

Keďže každá lokalita prispieva k dosiahnutiu priaznivého stavu ochrany, možno tento cieľ definovať a dosiahnuť len na úrovni prirodzeného areálu druhu alebo typu biotopu. O širokom ciele ochrany zameranom na dosiahnutie priaznivého stavu ochrany preto možno uvažovať len na primeranej úrovni, napríklad na národnej, biogeografickej alebo európskej úrovni.

Avšak všeobecný cieľ dosiahnuť priaznivý stav ochrany pre všetky druhy a typy biotopov uvedené v prílohách I a II smernice o biotopoch sa musí rozložiť do **cieľov ochrany na úrovni lokality**, v ktorých budú stanovené podmienky, ktoré sa majú dosiahnuť pri jednotlivých druhoch a typoch biotopov v príslušných lokalitách, aby bolo možné maximalizovať prínos týchto lokalít k dosiahnutiu priaznivého stavu ochrany na vnútroštátnej, biogeografickej alebo európskej úrovni.

Preto určenie prínosu, ktorým môže konkrétna lokalita prispieť k cieľom členských štátov dosiahnuť priaznivý stav ochrany biotopov a druhov vyskytujúcich sa v danej lokalite, je základom pre stanovenie cieľov ochrany na úrovni lokality.

Vymedzenie súboru cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť prostredníctvom jasných ochranných opatrení, sa zdá byť nevyhnutné v tých prípadoch, v ktorých súčasný stav ochrany nie je vzhľadom na splnenie vnútroštátnych cieľov žiaduci. Bude v tom zahrnuté posúdenie na úrovni lokality, do akej miery si dotknuté biotopy alebo druhy vyžadujú zachovanie alebo, ak je to potrebné, obnovenie konkrétneho stavu ochrany, aby sa zabezpečilo, že daná lokalita prispeje k dosiahnutiu cieľov ochrany, ktoré môžu existovať na vyššej úrovni (regionálnej, národnej, na úrovni biogeografického regiónu alebo na úrovni EÚ).

Pri prijímaní cieľov ochrany pre konkrétne lokality sústavy Natura 2000 by mali členské štáty vypracovať priority vzhľadom na dôležitosť príslušnej lokality pre zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu ochrany typov biotopov a druhov európskeho záujmu vyskytujúcich sa v danej lokalite a pre spojitosť sústavy Natura 2000 vzhľadom na hrozbu poškodenia alebo zničenia, ktorej je táto lokalita vystavená.

Pojmy „ciele ochrany“, „ochranné opatrenia“ a „priority v oblasti ochrany“ sa často používajú spolu a môžu byť často zavádzajúce, dokonca sa môžu uvádzať ako totožné. Hoci sú jasne prepojené, ide o odlišné pojmy.

Je dôležité rozlišovať medzi cieľmi ochrany jednotlivých lokalít a celkovým cieľom dosiahnuť priaznivý stav ochrany. **Ciele ochrany na úrovni lokality** sú súborom špecifických cieľov, ktoré sa majú splniť v lokalite, aby mohla táto lokalita vďaka tomu prispieť najlepším možným spôsobom k dosiahnutiu priaznivého stavu ochrany na príslušnej úrovni (národnej alebo regionálnej úrovni, pričom sa zohľadnia prirodzené areály rozšírenia príslušných druhov alebo typov biotopov). Hoci z praktického hľadiska nie je možné, aby členské štáty zaradili ciele ochrany do rámca priaznivého stavu ochrany definovaného na úrovni, ktorá zahŕňa územie iného členského štátu, biogeografická perspektíva bude pri takomto stanovovaní cieľov prínosom. Ciele na úrovni lokality by mali byť vypracované nielen pre osobitné chránené územia (OCHÚ/SAC) podľa smernice o biotopoch, ale aj pre chránené vtáčie územia

-
- *existuje špecifická štruktúra a funkcia, ktoré sú potrebné pre jeho dlhodobé udržanie a je pravdepodobné, že budú naďalej existovať v dohľadnej dobe;*
  - *stav ochrany typických druhov, ktoré žijú v týchto typoch biotopov, je priaznivý.*

(CHVÚ/SPA) podľa smernice o ochrane vtáctva, aby boli splnené požiadavky stanovené v článku 2 a článku 4 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 uvedenej smernice.

Ochranné opatrenia sú skutočnými mechanizmami a opatreniami, ktoré sa majú zaviesť na lokality sústavy Natura 2000 s cieľom dosiahnuť ciele ochrany danej lokality. Povinnosťou je zaviesť nevyhnutné opatrenia bez ohľadu na to, či sa tieto opatrenia uplatňujú v hraniciach jednotlivých lokalít alebo v niektorých prípadoch dokonca aj mimo hraníc lokalít alebo vo viacerých lokalitách. Môže sa stať, že významná súčasť dodržiavania ustanovení článku 6 ods. 1 zo strany členského štátu spočíva v opatreniach, ktoré nie sú špecifické pre danú lokalitu. To môže byť obzvlášť dôležité pre morské lokality, kde významná časť dodržiavania ustanovení článku 6 ods. 1. môže spočívať napr. v rozsiahlejšej regulácii rybolovných činností. Podľa článku 6 ods. 1 musia opatrenia na ochranu osobitných chránených území zodpovedať ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II vyskytujúcich sa v týchto lokalitách. Ochranné opatrenia sa vo všeobecnosti zavádzajú na miestnej úrovni/úrovni lokality, ale môžu sa navrhovať aj na regionálnej alebo národnej úrovni, či dokonca aj na úrovni cezhraničnej, biogeografickej alebo na úrovni EÚ. Môžu zahŕňať oblasti, ktoré nie sú súčasťou sústavy Natura 2000 (horizontálne opatrenia alebo opatrenia pre národné ekologické siete, prepojenosť atď.).

Priority ochrany znamenajú určenie najdôležitejších druhov/biotopov, pre ktoré je potrebné prijať opatrenia a/alebo najdôležitejšie alebo najnaliehavejšie opatrenia, ktoré sa majú prijať. Tieto priority sa môžu takisto vypracovať na rôznych úrovniach (úrovni EÚ, biogeografickej, národnej, regionálnej úrovni, miestnej úrovni/úrovni lokality). Podľa článku 4 ods. 4 je potrebné „vypracovať priority“ pri vyhlásení lokality európskeho významu za osobitné chránené územie. Treba však tiež uznať, že svojím spôsobom boli priority stanovené už v čase, keď boli tieto lokality vybrané do sústavy Natura 2000, a je dôležité zabezpečiť, aby boli všetky lokality sústavy Natura 2000 manažované spôsobom, ktorý zabezpečí ich optimálny prínos k priaznivému stavu ochrany.

Ciele ochrany na úrovni lokality musia plne zohľadniť:

- ekologické požiadavky druhov a typov biotopov uvedených v štandardnom formulári údajov (SDF) pre sústavu Natura 2000 (t. j. vyskytujúcich sa v danej lokalite, okrem tých, ktorých prítomnosť je podľa štandardného formulára nevýznamná)
- miestny, regionálny a národný stav ochrany biotopov a druhov
- celkovú spojitosť sústavy Natura 2000
- vyššiu úroveň cieľov ochrany na vnútroštátnej/biogeografickej úrovni a to, ako daná lokalita k týmto cieľom prispieva

Je dôležité jasne rozlišovať medzi cieľmi a opatreniami. Napríklad pri cieľoch ochrany sa dá očakávať, že budú časovo pomerne stabilné, vo väčšine prípadov je totiž potrebné, aby boli dlhodobé. Ochranné opatrenia potrebné na dosiahnutie týchto cieľov sa pravdepodobne zmenia v reakcii na meniace sa formy ohrozenia týchto lokalít a samozrejme aj v dôsledku, dúfajme, pozitívnych vplyvov už vykonaných ochranných opatrení.

3. Kedy sa majú stanoviť tieto ciele ochrany na úrovni lokality?

Podľa článku 4 ods. 5 smernice o biotopoch je z právneho a praktického hľadiska potrebné stanoviť ciele ochrany ešte predtým, než budú dané lokality schválené za lokality európskeho významu, aby sa zabezpečil súlad s článkom 6 ods. 3 a ods. 4 tejto smernice. Ciele ochrany sú aj praktickou požiadavkou, hoci výslovne nestanovenou právnymi predpismi, na účinné vykonávanie článku 6 ods. 2, ktorý sa takisto uplatňuje od momentu schválenia za lokalitu európskeho významu.

Jasne definované ciele ochrany sú nevyhnutnou podmienkou pre následné vymedzenie pojmu ochranné opatrenia pre osobitné chránené územia. Podľa článku 6 ods. 1 musia byť stanovené „potrebné ochranné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, vyskytujúcich sa v týchto lokalitách“. Tieto opatrenia musia byť určené v priebehu šiestich rokov (článok 6 ods. 1), aby mohli byť zavedené a uplatniteľné, len čo sa lokalita vyhlási za osobitné chránené územie.

Jasný ciele ochrany sú dôležité aj pri určovaní priorít pre uplatňovanie článku 4 ods. 4 smernice o biotopoch, ktorým sa odkazuje na potrebu „*vypracovania priorít z hľadiska významu lokalít pre zachovanie v priaznivom stave alebo obnovenie do takéhoto stavu typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II a pre súdržnosť sústavy Natura 2000 a z hľadiska rizika degradácie alebo deštrukcie, ktorým sú tieto lokality vystavené.*“

4. Aké treba zohľadniť pri stanovovaní cieľov ochrany?

Niektoré členské štáty sa touto problematikou zaoberajú už dlho a na kľúčové otázky či špecifické problémy týkajúce sa cieľov ochrany už našli odpovede⁴.

Druhy a typy biotopov, pre ktoré by mali byť vypracované ciele ochrany

Ciele ochrany by mali byť v zásade stanovené pre všetky druhy a typy biotopov európskeho záujmu podľa smernice o biotopoch a pre druhy vtáctva uvedené v prílohe I smernice o ochrane vtáctva, ktoré sa v danej lokalite sústavy Natura 2000 významne vyskytujú, ako aj pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy. Ciele ochrany na úrovni lokality by mali byť založené na ekologických požiadavkách typov prirodzených biotopov a druhov. Mali by odrážať význam lokality pre zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu ochrany typov biotopov a druhov, ktoré sa v danej lokalite vyskytujú, a pre súdržnosť sústavy Natura 2000 a riešiť hrozby poškodenia alebo zničenia, ktorým sú biotopy a druhy v tejto lokalite vystavené.

Preto sú informácie v štandardnom formulári údajov pre sústavu Natura 2000 východiskovým bodom pre stanovenie cieľov ochrany. Umožňujú zároveň určiť tie druhy a typy biotopov, ktorých výskyt v lokalite bol už označený za nevýznamný (kód D pre reprezentatívnosť alebo populáciu) a pre ktoré smernica o biotopoch nevyžaduje ochranu.

Podľa článku 6 ods. 1 smernice o biotopoch musia byť stanovené potrebné ochranné opatrenia „[...]“, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených

⁴ Pozri napríklad strany 24 – 25: Často kladené otázky týkajúce sa cieľov ochrany na úrovni lokality („Frequently Asked Questions about conservation objectives at site level“) v príručke obsahujúcej súhrn dokumentov o cieľoch sústavy Natura 2000, ktorú vydalo holandské ministerstvo poľnohospodárstva, prírody a kvality potravín
http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640360&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_file_id=19683

biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, vyskytujúcich sa v týchto lokalitách". Pri stanovovaní cieľov ochrany by sa preto mal zväžiť každý predmet ochrany vyskytujúci sa v danej lokalite. Nie je však potrebné stanoviť zvláštne ciele ochrany alebo ochranné opatrenia pre druhy alebo typy biotopov, ktorých prítomnosť je podľa štandardného formulára údajov o sústave Natura 2000 nevýznamná [t.j. všetky druhy, ktorých početnosť a hustota populácie⁵ bola v pomere k populácii na území členského štátu označená za nevýznamnú (kategória D pre početnosť populácie), a typy biotopov, ktorých reprezentatívnosť bola označená ako nevýznamná⁶ (kategória D)].

Úroveň vymedzenia

Odkaz na ciele ochrany v preambule a v článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch zdôrazňuje potrebu stanoviť ciele ochrany na úrovni každej **lokality**. V prípadoch, keď sa v tesnej blízkosti nachádzajú lokality s rovnakými druhmi a typmi biotopov, by možno bolo vhodné stanoviť ciele ochrany pre skupinu lokalít. Navyše vzhľadom na to, že ciele ochrany treba zasadiť do kontextu celkového dosiahnutia priaznivého stavu ochrany, môže byť potrebný širší súbor cieľov ochrany na vyšších úrovniach a na to, aby k dosiahnutiu tohto cieľa prispela aj táto sieť⁷. Je to zdôraznené aj v článku 4 ods. 4 smernice odkazom na povinnosť „vypracovať priority z hľadiska významu lokalít pre zachovanie v priaznivom stave alebo obnovenie do takéhoto stavu typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II“.

Ak sa členský štát rozhodne stanoviť ciele ochrany na vyššej úrovni, ciele na dosiahnutie priaznivého stavu ochrany by mali byť vymedzené na národnej, regionálnej alebo biogeografickej úrovni v rámci členského štátu alebo na ešte širšej úrovni (biogeografickej alebo úrovni EÚ). Ciele ochrany na úrovni lokality a ciele ochrany na regionálnej, vnútroštátnej alebo na širšej úrovni, ak boli definované, majú doplnkový charakter, pretože Natura 2000 je sústava, kde každá lokalita bude mať špecifickú funkciu, ktorou bude prispievať k celkovej spojitosti siete a tým aj k podielu siete na naplnení celkového cieľa, ktorým je dosiahnutie priaznivého stavu ochrany druhov a biotopov európskeho záujmu.

Usmernenie/odporúčanie na stanovenie cieľov ochrany

Ciele ochrany pre lokality sústavy Natura 2000 musia byť čo najjasnejšie a najjednoduchšie a musia umožňovať zavedenie operačných ochranných opatrení v praxi. Musia byť stanovené konkrétne a pokiaľ je to možné, musia byť kvantifikovateľné číselne a/alebo čo do rozsahu. Inými slovami, vymedzenie cieľov ochrany na úrovni lokality nesmie byť dvojznačné, nejasne formulované, neoveriteľné a nesmie zahŕňať nejasné vymedzenie zodpovednosti, pokiaľ ide o súvisiace stanovenie zvláštnych ochranných opatrení.

⁵ Kritérium B písm. a) prílohy III smernice o biotopoch: rozsah a hustota populácie druhov vyskytujúcich sa v lokalite, pokiaľ ide o populáciu vyskytujúcu sa v rámci národného teritória.

⁶ Kritérium A písm. a) prílohy III smernice o biotopoch, reprezentatívnosť, by malo nadväzovať na výkladovú príručku o typoch biotopov uvedených v prílohe I, keďže príručka uvádza definíciu, zoznam charakteristických druhov a iné relevantné prvky. Stupeň reprezentatívnosti dáva údaj, "ako typický" je typ biotopu.

⁷ V článku 17 ods. 2 sa zdôrazňuje potreba „primerane zhodnotiť dosiahnutý pokrok, a najmä podiel sústavy Natura 2000 na dosiahnutí cieľov stanovených v článku 3“ (t.j. dosiahnutie priaznivého stavu ochrany).

Ciele ochrany by mali spĺňať tieto požiadavky⁸:

- **byť konkrétne** – musia sa týkať konkrétneho predmetu ochrany (druhu alebo typu biotopu) a musia stanoviť podmienku (-y) potrebnú (-é) na splnenie cieľa ochrany;
- **byť merateľné a vykázateľné** – umožniť monitorovanie s cieľom zistiť, či boli splnené ciele ochrany, ako aj na účely článku 17 smernice o biotopoch;
- **byť realistické** – musí byť stanovený primeraný časový rámec a využívanie prostriedkov;
- **mať ucelenú koncepciu** – štruktúra cieľov ochrany by mala byť, pokiaľ je to možné, rovnaká vo všetkých lokalitách a lokalitách podporujúcich rovnaký predmet ochrany a na opis priaznivého stavu používať podobné charakteristiky a ciele; a
- **byť komplexné** – charakteristiky a ciele by sa mali týkať vlastností predmetu ochrany potrebných pre určenie jeho stavu ochrany, či už priaznivého alebo nepriaznivého.

Úroveň podrobnosti cieľov ochrany v prípade niektorých druhov alebo biotopov môže byť obmedzená súčasnou mierou vedeckých informácií. Za takýchto okolností sa dá pre priaznivý stav ochrany použiť celkový cieľ, ako je uvedené v článku 1 tejto smernice, spolu s konkrétnymi poznatkami o skutočnom výskyte, rozšírení atď. daného druhu alebo biotopu.

Vlastníci pozemkov a miestni zástupcovia ochrany prírody musia byť dobre oboznámení s cieľmi ochrany na všetkých úrovniach, najmä na úrovni lokality a spôsobmi, ako k nim prispievať a musia ich správne pochopiť. Jasné oboznámenie sa s cieľmi ochrany lokality a s jej prínosom k cieľom ochrany na vyššej úrovni by malo pomôcť zlepšiť informovanosť a zapojenie miestnych zainteresovaných strán.

Aký typ právneho štatútu by mali mať ciele ochrany prírody?

Ciele ochrany na úrovni lokality, potrebné už pri ochrane lokalít európskeho významu, sú nevyhnutné aj pre vymedzenie a stanovenie ochranných opatrení pri vyhlásení osobitného chráneného územia. Ciele ochrany pre lokalitu by mali byť jasne vymedzené vzhľadom na jej význam pre rôzne druhy a typy biotopov, pre ktoré bola lokalita vyhlásená.

Ciele ochrany sa môžu presnejšie stanoviť vo vyhlasovacom predpise danej lokality alebo môžu byť ďalej rozpracované v plánoch starostlivosti pre každú lokalitu alebo v rámci iných nástrojov.

Kedy sa majú tieto ciele ochrany na úrovni lokality dosiahnuť?

Smernica o biotopoch nestanovuje lehotu na dosiahnutie priaznivého stavu ochrany. Nijaké podobné požiadavky nie sú stanovené ani v súvislosti s celkovým cieľom smernice o ochrane vtáctva. Je zrejmé, že existuje povinnosť zaviesť potrebné ochranné opatrenia pre osobitné chránené územia (OCHÚ/SAC) s cieľom prispieť k dosiahnutiu priaznivého stavu ochrany. V praxi by sa ochranné opatrenia pre danú lokalitu mali jasne odvolávať na ciele jej ochrany. Ak majú byť ochranné opatrenia

---

⁸ Tento prístup použil Zmiešaný výbor Spojeného kráľovstva na ochranu prírody (Joint Nature Conservation Committee) v prípade morských osobitných chránených území s cieľom zabezpečiť súdržnosť svojej siete Natura 2000 http://www.ukmarinesac.org.uk/activities/ports/ph2_2_3.htm

dôveryhodné, musia byť obvykle určené, zavedené a uplatniteľné v momente vyhlásenia za osobitné chránené územie (OCHU/SAC).

Je tiež dôležité stanoviť časový rámec na revíziu prijatých ochranných opatrení, pokiaľ ide o ich vhodnosť a pokrok vo vzťahu k dosiahnutiu cieľov ochrany, aby bolo možné kontrolovať primeranosť, merateľnosť a realizáciu.

Oznámenie Komisie týkajúce sa stanovenia cieľov ochrany pre lokality sústavy Natura 2000

Európska komisia, Doc. Hab. 12-04/06, november 2012. (Originál v angličtine).
Šírenie povolené pod podmienkou uvedenia zdroja.

Link: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/commission_note/commission_note2_SK.pdf

Kontakt: nature@ec.europa.eu